

ЛОГОПЕДИЧНІ ІГРИ ТА ВПРАВИ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ ВДОМА

Ігри в домашніх умовах допомагають дитині більше познайомитися зі словом, розвивають дитячий потенціал і здібності. У цілому поповнюють, ефективно збагачують словник малюка, розвивають зв'язне мовлення.

Ігри та вправи на розвиток слухової уваги, сприймання, пам'яті

"Що ти почув?". Дитина тихо сидить на ігровому майданчику чи в кімнаті. Запропонуйте заплющити очі й послухати вулицю. Через деякий час дозвольте розплющити очі, та розпитайте дитину про її враження. Можливо вона почула гудок машини або сміх дітей, можливо – голос пташки чи ваше дихання і т.д.

"Де плескали в долоні?". Дитина стоїть посеред кімнати з заплющеними очима. Ви тихенько станьте в будь-якому кутку кімнати, та плеcніть в долоні. Дитина, не відкриваючи очі повинна вказати напрямок, звідки вона почула сплеск.

"Вгадай, хто позив?". В цій грі беруть участь не менше 3 дітей або членів сім'ї. Дитина стоїть посеред кімнати з заплющеними очима. Хто-небудь з інших гравців повинен позвати її. Дитина відгадує, хто саме її позував.

"Доручення". Дитина сидить на відстані 5-6 м від дорослого . У вас на столі покладені різні іграшки. Ви чітко, середньої сили голосом звертаетесь до дитини: "Візьми м'ячик і поклади його на килим" або: "Візьми зайчика і посади його на стілець" і т.д. Потім даєте завдання вже тихим голосом.

"Exo". Дитина тихо сидить на ігровому майданчику чи в кімнаті. Ви пропонуєте їй слухати уважно, та повторювати за вами слово. Важливо навчити дитину вслуховуватися в звучання слів, тому намагайтесь говорити слова неголосно, пошепки. Необхідно дотримуватись принципу від простого до складного: насамперед добирати слова, не схожі за звуковим складом

(Аня, кіт, стрибай, веселий, швидко), а потім – близькі за звучанням, але різні за змістом (Оля, Коля, сам, там, син, лин).

"Запам'ятай слова". На столі під серветкою лежать предметні картинки або іграшки. Ви пропонуєте дитині послухати два-три слова-назви, запам'ятати їх, а потім знайти на столі відповідні картинки (іграшки).

"Слухаємо музику". Дуже велике значення для розвитку слухового сприймання має слухання музики. Тому рекомендується проводити, так звані, музичні хвилинки. Під час них ви пропонуєте дитині сісти або лягти на килим, бажано з заплющеними очима, що допомагає розслабитися і не реагувати на зорові подразники, а зосередити свою увагу на джерело звуку.

Ігри та вправи на розвиток фонематичного сприймання

"Впіймай звук!". Поясніть дитині, що ви будете вимовляти різні звуки, а їй потрібно буде пласнути в долоні - "впіймати звук", коли вона почує певний звук. Необхідно дотримуватись принципу від простого до складного:

- звук [a] серед у, у, а, у;
- звук [a] серед о, а, і, о;
- звук [i] серед и, е, і, и;
- звук [c] серед л, н, с, п;
- звук [c] серед ш, ж, ч, с і т.д.

"Повтори!". Запропонуйте дитині повторити за вами склади

- та-та-да - пі- пи - ат-от
- па-па-ба - мі-ми - ум-ом
- ка-ка-га - ді-ди - іт-ит
- ва-ва-фа - кі-ки - ек-ек

"Ланцюжок слів". Запропонуйте дитині повторити за вами ряди слів, різних за значенням, але схожих за звуковим складом:

- мак, лак, так, бак;
- тачка, качка, дачка;
- сік, вік, тік, бік;

"Назви слово!". Запропонуйте дитині вибрати серед інших слів, та назвати лише те, яке починається на певний звук:

- на звук [а] серед слів Аня, Оля, Ігор, осінь, айстра;
- на звук [і] серед слів іграшки, овочі, автобус, Ipa;
- на звук [б] серед слів мак, банка, танк, бочка.

"Знайди спільний звук!". Запропонуйте дитині визначити, який однаковий звук є в декількох різних словах. При вимовлянні слів чітко виділяйте даний звук силою голосу, наприклад: "о-о-о-осінь", "о-о-о-окунь", "о-о-о-овочі"

- Оля, осінь, овочі, окунь - [о]
- Сад, суп, сумка, ніс, лис - [с]
- Аня, агрус, акула, автобус - [а]
- Маша, мак, мама, сом - [м]

Ігри та вправи на розвиток дихання

"Забий м'яч у ворота". Запропонуйте дитині подути на ватний чи поролоновий м'ячик, так, щоб він покотився у ворота (їх можна зробити з дроту, або намалювати). Повітряний струмінь повинен бути плавним, повільним, безперервним.

"Язичок-футболіст". Як і в попередній вправі треба забити м'яч у ворота, але тепер з допомогою язика. Дитина повинна посміхнутися та покласти широкий язик на нижню губу, і, неначе вимовляючи звук [ф] дути на кінчик язика.

"Літак". На кінчик носа покласти шматочок паперу або вати. Відкрити рот, широкий язик покласти на верхню губу, бокові краї язика притиснути. Повітряний струмінь виходить посередині язика. Дитина повинна сильно подути, так, щоб "літак" полетів вгору.

"Пелюстки". Покладіть на долоню справжні або вирізані з паперу невеличкі пелюстки квітки. Запропонуйте дитині подути, щоб пелюстки злетіли з вашої долоні.

"Кораблик". Налийте у миску воду. Зробіть паперовий або пінопластовий кораблик, та покладіть його на воду. Запропонуйте дитині подути на кораблик спочатку довгим струменем повітря, наче вимовляючи звук "ф", а потім переривчасто, наче вимовляючи звук "п-п-п-п".